

MEDLEMSBREV 1/2020

Jagriti Viharas Vänner

Februari 2020

Nyhetsbrev från Jagriti Vihara

Kära vän, Namaste!

I år har vi upplevt en extremt kall vinter. Det påverkade livet för människorna här djupt. Många personer lades in på sjukhus. De säsongsbetonade grödorna särskilt grönsaker har förstörts helt av regn och hagelstormar. Jordbrukarna var oroliga och besvikna över situationen. I vårt möte med byborna uttryckte de sina känslor. Det var känslor som berörde oss djupt.

För några dagar sedan hade vi ett möte med kvinnogruppen för att få veta om aktiviteterna i byarna. De berättade att de träffas en gång i månaden för att diskutera om deras sociala och ekonomiska ställning. Vi är mycket glada över att kunna säga att de fortfarande arbetar tillsammans med samma anda och entusiasm. De diskuterar utbildning av sina barn, aktiviteter i självhjälpssgrupperna och

hälsotillståndet bland byborna. De sa att de nyfödda barnen vaccineras mot vissa dödliga sjukdomar. Barn får utbildning i olika skolor. Vi är nöjda med diskussionen och är nöjda med deras utveckling och hoppas att framtiden för den unga generationen går i rätt riktning. Jagriti Vihara och dess volontärer har spelat en mycket viktig roll för att öka medvetenheten i samhället och för att förbättra tillståndet för utbildning och utveckling i byarna.

Vi har besökt två skolor och haft ett interaktionsprogram med elever och lärare. Vi diskuterade det nuvarande utbildningssystemet och examensmönstren. De hade en gruppdiskussion om utbildningens betydelse för samhällets utveckling. Det var en bra diskussion.

Förra veckan bröts vattenledningarna på tre platser i campus Jagriti Vihara. Det var mycket svårt att hitta

en rörmokare. Tre dagar hade vi vattenbrist på Jagriti Vihara. Efter tre dagar hittade vi en rörmokare och fick allt reparerat. Nu fungerar det bra.

I mötet med styrelsen för Jagriti Vihara har vi återigen beslutat att gå vidare med Jayas visioner och idéer. Hans idéer är mycket relevanta för vårt samhälle. Vi är glada att två gamla vänner till Jaya besöker Jagriti Vihara denna månad. I avsaknad av Jaya är besök av hans vänner alltid mycket inspirerande för oss. Detta besök kommer också att hjälpa oss att stärka samarbetet mellan JVV och JV. Vi välkomnar våra vänner Per och Markku till Jagriti Vihara och ser fram emot att se dem.

Med mycket varma hälsningar,
Rajesh

Översättning: Per Nordqvist

Bästa JVV-medlem!

Nu har vi jul- och nyårshelgerna bakom oss. Förhoppningsvis har de inneburit att du fått möjlighet att träffa familj, vänner och bekanta för gemenskap och samtal. Det finns ju en tendens i vår värld idag att tillfällen då vi i lugn och ro ger oss tid till att mötas »på riktigt«, eller IRL (In Real Life) som man säger, ersätts av »möten« via sociala medier.

När du läser dessa rader sitter jag förhoppningsvis på Jagriti Vihara i samtal med våra indiska vänner. Under året som ligger bakom oss har kontakterna länderna emellan mest bestått av sms- och mail-konversationer. Därför ser jag fram emot att få ses igen. Det är först då som dialogen blir äkta och inkluderar det viktiga kroppsspråket. Då går det inte att ta bort det man vill säga och det behövs inga emojis för att förmedla känslor.

Det är genom sådana autentiska möten som verksamheten på Jagriti

Vihara byggs upp såväl mellan människorna i byarna, som mellan lärare och elever, svenskar och indier och medfört att banden blivit allt starkare.

Det är också min övertygelse att ditt medlemskap har börjat genom ett sådant möte med någon annan person, som »smittat av sig«. Det kan ha varit Jaya, men lika väl en god vän. Det är fantastiskt att vi sedan hållit ihop i så många år – snart 50!

Avslutningsvis vill jag passa på att påminna om möjligheten att träffa oss i styrelsen och många andra vid vårt årsmöte i Ljungskile 21 mars. Då ska jag berätta om de möten jag fick i Indien under februari månad. Kan du inte komma så finns referat med i nästa nummer av Medlemsbrevet. Men ett fysiskt möte är så mycket mer värt!

Vänliga hälsningar!

Rajesh och Per vid ett av Pers tidigare besök på Jagriti Vihara.

Sitamoni – en healer

Inger Dejke berättar om kvinnan som kom som elev till Jagriti Vihara och efter några år byggde sig en hydda i djungeln för att ensam bosätta sig där och verka som healer.

I slutet av 1980-talet var Sitamoni elev på Jagriti Vihara. Därefter anställdes hon som husmor. I slutet av 1990-talet byggde hon sig en hydda i skogen bortanför JV och har sedan dess verkat som healer där. Människor kommer från byarna till henne för att få hjälp.

Sitamoni var elev i byfolk-högskolan för vuxna på Jagriti Vihara 1988. Hon kom från en avlägsen by. Därför bodde hon på internatet. Hon tillhör ursprungsfolket, adivasi. När skolåret var slut, ville hon inte åka hem. Hon var mycket bestämd om detta, så ledningen på JV beslutade att hon skulle få stanna kvar och pröva att jobba som husmor. Det gjorde Sitamoni bra, och när man började med barnskola på JV behövdes hennes konst att laga mat mer än väl. Hon fick mycket att göra och blev ledare för flera anställda i köket.

Första gången jag besökte JV tillsam-

mans med elever från Ljungskile folkhögskola, var det Sitamoni som stod för matlagningen. Hur går det till att beräkna hur mycket ris och grönsaker och chapati som går åt, när det kommer en grupp på 15–20 personer extra utöver de vanliga matgästerna, ett 70-tal skolbarn? Stora kokkärl över öppen eld i köket, varken våg eller kokbok. Kanske Sitamoni inte hunnit lära sig läsa, skriva och räkna under sitt eget skolår. Men ett praktiskt förstånd och en god förmåga att beräkna var hon utrustad med.

Husmor Sitamoni sjöng gärna och ofta. Det var traditionella sånger som hörde till hennes kultur, men också texter hon hittade på till kända melodi-

er. Gäster från Norden brukade applådera efter hennes sång. Då klappade hon också i händerna. Hon förstod att sång och applåder hörde ihop för oss svenskar. En stark, välljudande stämma fyllde den lilla matsalen där vi satt tätt utefter väggarna i kvällsmörkret. Det som lyste upp var eld från spisen och några fotogenlampor, men också Sitamonis ljusa och vänliga utstrålning. För övrigt brukade hon se fram emot den »vita tiden«, det var när vi färglösa svenskar kom på studiebesök.

Så vidtog det som hör livet till för föräldrar i Indien: att arrangera ett äktenskap. De tog kontakt med en lämplig man för Sitamoni att gifta sig med. Hon glädde sig åt att få en make och ett hem hos hans föräldrar. Men ack! Den tilltänkte brudgummen hittade en yngre och vackrare fru.

För Sitamoni rämnade tillvaron. Jaya som ledare på JV förstod att något måste göras för att hjälpa henne. Hon fick resa bort en tid för att delta i en meditationskurs på ett ashram. Det skulle säkert göra henne gott.

Varje år kom det en grupp studerande från Ljungskile folkhögskola till JV. Sitamoni sjöng fortfarande och vi alla applåderade. Men det var ett större allvar och en ny resning över henne. Hon klädde sig i vit saree. Hennes mor hade flyttat till JV och bodde hos sin dotter. På eftermiddagen – mellan lunch och middag – kom de båda kvinnorna, vitklädda, långsamt och värdigt gående genom JV på den långa, raka huvudvägen som är omgiven av lum-mig grönska från de stora mangoträden. De hade med sig vattenglas, blommor, rökelse och ljus och var på väg till meditationsrummet. Därinne ställde de ner gåvorna framför de stora porträtten av Sri Aurobindo och The Mother, hinduiska helgon och förebilder. En daglig ceremoni av vördnad och bön.

Några år senare lämnade Sitamoni JV och flyttade ut i skogen. Hon byggde sig en hydda vid floden och ägnade sig åt meditation och bön, förutom det praktiska arbete som behövdes för att överleva. Den guru hon träffat på meditationskursen hade berättat för henne, att hon hade en särskild gåva att hjälpa

Sitamoni arbetade som husmor under ett antal år på 90-talet. Hennes klara röst hördes ofta från köket. Hon tyckte om att sjunga. Bilden från 1992.

människor. Hon kunde bli en healer. Folket på JV var bekymrade och undrade hur det skulle gå för henne. Kunde hon skydda sig ensam i skogen för sjukdomar, ormar och onda män? De besökte henne och undrade om hon inte skulle komma tillbaka. JV hade ju dessutom förlorat sin husmor. Men Sitamoni höll fast vid sitt nya, ensliga liv. Hon tänkte inte återvända.

Nu har det gått mer än 20 år sedan Sitamoni bosatte sig vid floden. Ryktet om henne som healer har spritt sig. Många besöker henne för att få hjälp. Som tack har de med sig något ätbart och ibland lite pengar. Hon har också fått lärjungar genom åren, kvinnor som

En vimpel och en treudd visar var stigen in till Sitamoni går.

bor med henne och delar på arbetet. Utefter vägen till byn Dumaro finns på två ställen en lång stav med en vit vimpel och en liten treudd av stål, guden Shivas symbol. Det är »vägvisaren«, tecknet som visar var stigen går till platsen där man kan bli helad.

Det är en sällsam upplevelse att besöka Sitamoni. En sliten plankta över ett litet vattendrag. En enkel trägrind att öppna för att komma in på hennes område vid floden. Självklart tar man då av sig skorna och går vidare barfota. Marken är tillplattad och hård av vatten och lera som fått torka i solen. En treudd nerstucken i marken visar att det är guden Shiva som råder här. En natt hade en kobra lagt sig vid Sitamonis hals utan att skada henne. Då förstod hon att Shiva var med henne, för kobran är Shivas djur. Det var den slutgiltiga kallelsen att bli en healer.

Friden under de mäktiga träden är stor. Flera små hus är uppmurade som förrådsutrymmen och sovrum. Små odlingar finns innanför ett stängsel av grenar och buskar. Vi får slå oss ner på en bastmatta som läggs ut för oss på lergolvet i en ren och prydlig enkel hydda med vitmenade väggar och tak av strån. Vi bjuds på kex och te i plåtmuggar, också små vita sockerkulor. Sitamoni sjunger och ber.

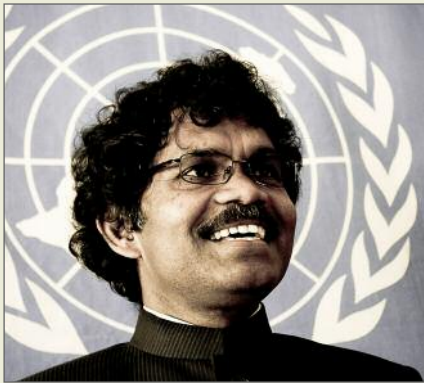
Hon är en högre, vacker, stilla kvinna klädd i vitt. Håret som nu är gråsprängt har hon samlat i en liten knut på hjässan. Vi har inte språket gemensamt, men jag kan uppleva en lättnad från vardag och bekymmer. Är det så att möta en healer?

Så var det också en novemberdag hösten 2018, när vi gått till Sitamonis boplats vid floden. Vi hälsade som vanligt med händerna sammanförda: »Namaste!« Vi fick slå oss ner på en flätad stråmatta. På något sätt försökte vi beklaga för henne att Jaya dött. Av Sitamonis reaktion förstod vi, att hon där ensam i djungeln inte visste om det. Hon blev märkbart berörd, tystnade och tittade ner. Jaya hade ju funnits allt sedan hon var en ung elev på JV och genom hela livet. Och hon visste – så väl som folk i byarna omkring – att fick de stora problem, kunde de alltid vända sig till JV, och där fanns gurun Jaya som var villig att ge råd.

För Sitamoni hade det en gång gällt tegelpannor till taket på hyddan, där det regnade in under monsuntiden. Men ytterst handlade det om hela hennes liv. Det var ju Jayaji som via meditationskursen förvandlat henne från husmor till healer. Det hade lett till att många människor, nära och långväga, sökt upp Sitamoni i hennes lilla »ashram«, och hon har fått förmedla frid och lyfta bort krämpor och svårigheter.

Den här artikeln är ett sammandrag av ett kapitel i Inger Dejkes bok »Kvinnor på jorden – stråvan och hopp«. På bilden nedan visar Inger boken för Sitamoni, som blir förtjust när hon ser bilderna.

ÅRSMÖTE – lördag 21 mars 2020 i Ljungskile

Vi gästas av konstnären Pradyumna Kumar Mahanandia, eller »Pikej« som han kallas. Du kan läsa om honom i boken:

»New Delhi–Borås: Den osannolika berättelsen om indiern som cyklade till Sverige för kärlekens skull«.

Anmälan till Lena Nyström senast måndag 9 mars:
lena.nystrom.lju@folkbildning.net

Program

- 10:00 Välkomst: te/kaffe, fralla
- 10:30 Årsmötesförhandlingar
- 11:30 Per berättar från sitt besök på JV i februari.
- 12:00 Lunch
- 13:00 Dagens gäst: Pikej.
- 15:00 Frukt. Avslutning.

Mötet kostar 150 kr inklusive mat och fika.

Före mobilen

Ur ett brev från Jagriti Vihara till JVV maj 2003

»Telefonen har inte fungerat sedan i början av april. För varje liten sak att uträtta måste man alltså resa med buss mellan Ranchi och Jagriti Vihara. Men bussen går bara en gång per dygn och

mycket ofta har den inte gått alls på grund av strejker eller gerillan. Dessutom gör den extrema hettan just nu och den politiska oron att varje framsteg går mycket långsamt.«

ÅRSAVGIFT

- Medlemsavgift: 200 kr/år
- Familj: 300 kr/år
- Studerande/arbetslös /pensionär: minst 50 kr/år
- Folkhögskola/förening: 300 kr/år

Bankgiro 5649-3034

Glöm inte skriva ditt namn

Gamla medlemsbrev

Alla medlemsbrev från år 2001 fram till i dag finns på vår hemsida. Gå in på www.jvv.se och välj ARKIV uppe till höger.

Ansvariga för Medlemsbrevet är Inger Dejke och Anders Dejke

www.jvv.se

JVV finns på Facebook. Sök på »Jagriti Viharas Vänner«. Gå med!

Jagriti Viharas Vänner

Informationsskrift

Beställ skriften från Per Nordqvist:
e-post: peje.nordqvist@gmail.com
Postadress: Resteröd Tälthagen 476
459 94 Ljungskile

Ur innehållet (36 sidor):

- Förutsättningar vid starten
- Ursprungsfolkens livsvillkor
- Utbildningar under åren som gått
- Människorna på Jagriti Vihara
- Byutveckling genom åren
- Jaya – initiativtagaren
- Några eldsjälur
- Tankar framåt
- Idéprogrammet

Skriften är gratis, men vi tar ut en portoavgift (25 kr). Pengarna sätts in på JVV:s bankgiro 5649-3034.

Jagriti Vihara i nordöstra Indien började som en byfolkshögskola för mer än 40 år sedan.

Med läs- och skrivkunnskap öppnas vägen till demokrati och mänskliga rättigheter.

Jagriti Vihara

(Titel: Där man bor tillsammans och växer upp, blir merket.)

Jagriti Vihara arbetar med byutveckling bland ursprungsbefolkningen. Det innebär fler och bättre skolor genom bevattnings från grävda dammar och kanaler, skolor för alla barn, hälso- och sjukvård, självhjälpsgrupper för kvinnor med tillverkning av varor i byn och försäljning på den lokala marknaden. Särskild satsning görs på att stärka kvinnors situation och inflytande.

BE medlem i Jagriti Viharas Vänner, se www.jvv.se, kontakta Per Nordqvist Resteröd Tälthagen 476, 459 94 Ljungskile • mobil 071-421-08 00 • e-post: peje.nordqvist@gmail.com

Affisch

Det finns en affisch, där Jagriti Vihara och vår svenska vänförening presenteras. Affischen är i färg och i A3-format (30x42 cm).

Den är lämplig att sätta upp på arbetsplatser, offentliga lokaler, skolor och andra ställen, där det kan vara bra att informera om Jagriti Vihara.

Beställ från Per Nordqvist:
E-post: peje.nordqvist@gmail.com
Postadress: Resteröd Tälthagen 476
459 94 Ljungskile

Pris 20 kr + porto. Pengarna sätts in på JVV:s bankgiro 5649-3034.